

ИНФОРМАЦИЈА
о оствареном расту потрошачких цена у мају 2017. године

1. Потрошачке цене су након континуираног раста у периоду јануар-април, у мају снижене за 0,5%. Остварена стопа у овом месецу је пре свега резултат нижих цена поврћа, које су снижене за 14,6% и на које се односи 0,8 п.п., односно да није било других промена цена општа стопа би износила -0,8%. Поред тога, пад цена је евидентиран и код конзумних јаја, јогурта и млека, а од непрехрамбених производа код огревног дрвета и деривата нафте. С друге стране, знатан раст цена је остварен код воћа, свежег меса, информатичке опреме, услуга смештаја и социјалне заштите.

Укупан текући раст у мају ове у односу на децембар претходне године је износио 2,7%, а на међугодишњем нивоу (мај ове у односу на мај претходне године) 3,5%¹. На стабилност потрошачких цена указује ниска и стабилна међугодишња базна инфлација (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), која је у мају ове у односу на мај претходне године износила 2,2%. С обзиром да кретање потрошачких цена, у значајној мери, зависи од кретања цена примарних пољопривредних производа, енергената, регулисаних цена и курса динара, процена је да би у наредном периоду инфлација требало да настави релативно стабилно кретање, у границама циља.

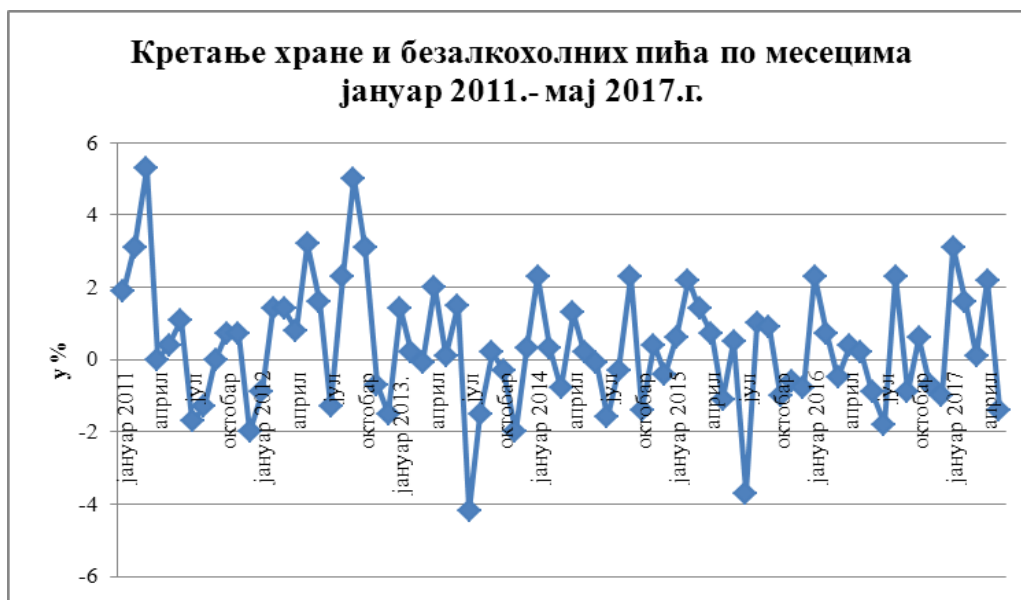
Упоредијући остварени интензитет раста у овој години у односу на период од када се инфлација мери индексом потрошачких цена, учача се да је у претходне четири године био мањи интензитет раста, а у поређењу са периодом од 2007. године до 2012. године, већи, што се види из наредне табеле:

¹ Саопштење РЗС бр. 160 од 12.06 .2017. године.

у %

Година	остварени раст	
	мај т.г. децембар п.г.	мај т.г. мај п.г.
2007.	3,3	3,1
2008.	6,5	14,5
2009.	7,0	9,1
2010.	4,1	3,7
2011.	7,1	13,4
2012.	4,1	3,9
2013.	2,0	9,9
2014.	1,8	2,1
2015.	1,6	1,5
2016.	0,8	0,7
2017.	2,7	3,5

2. Посматрано по основним групама, највећи утицај на пад потрошачких цена имале су цене хране и безалкохолних пића које су у мају оствариле највеће снижење цена (-1,4%) и на које се односи око 99,7% мајске дефлације. Наиме, цене хране су снижене за 1,6%, док код цена безалкохолних пића није било промена. У оквиру хране, непрерађена храна је снижена за 3,8% (месо 1,9%, риба 0,8%, воће 10,3%, јаја -2,5% и поврће -14,6%), а прерађена повећана за 0,1%.

Снижене су и цене стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (-0,2%) и транспорта (-0,2%), по основу пада цена огревног дрвета, односно деривата нафте. Такође, незнатно су снижене и цене намештаја, покућства и текућег одржавања стана (-0,1%), услед нижих цена намештаја, алата и средстава и услуга за одржавање стана.

Повећање цена је забележено у групи ресторана и хотела (0,4%), здравства (0,3%), образовања (0,3%), остале робе и услуга (0,3%), одеће и обуће (0,2%), рекреације и културе (0,2%) и комуникација (0,1%).

Непромењени ниво цена је евидентиран у групи алкохолних пића и дувана, што се види из наредног графика:

3. Раст цена, у распону од 0,1% до 0,8%, у мају је евидентиран код малог броја производа и то код: рибе, уља и масти, шећера, џема, меда и чоколаде, осталих прехранбених производа, минералне воде, безалкохолних пића и сокова, жестоких алкохолних пића, вина, материјала за одећу, осталих одевних предмета, обуће, гаса, тепиха и осталих подних простирки, текстила за домаћинство, великих кућних апарата, стакленог и стоног посуђа, медицинских производа, помагала и опреме, пратећих медицинских услуга, резервних делова, осталих услуга у вези са употребом транспортних средстава, превоза путника друмом, телефонске опреме, медија за снимање слике и звука, кућних љубимаца, производа и услуга у вези са кућним љубимцима, услуга у вези са спортом и рекреацијом, осталих штампаних материјала, канцеларијског материјала, пакет аранжмана, хране и пића, осталих предмета за личну негу и личних предмета. Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 25,6%. Значајнији раст, у распону од 1,5% до 10,3% евидентиран је код малог броја производа и услуга, чији обухват износи око 10,3%, остварен је код: меса, воћа, информатичке опреме, услуга смештаја и социјалне заштите.

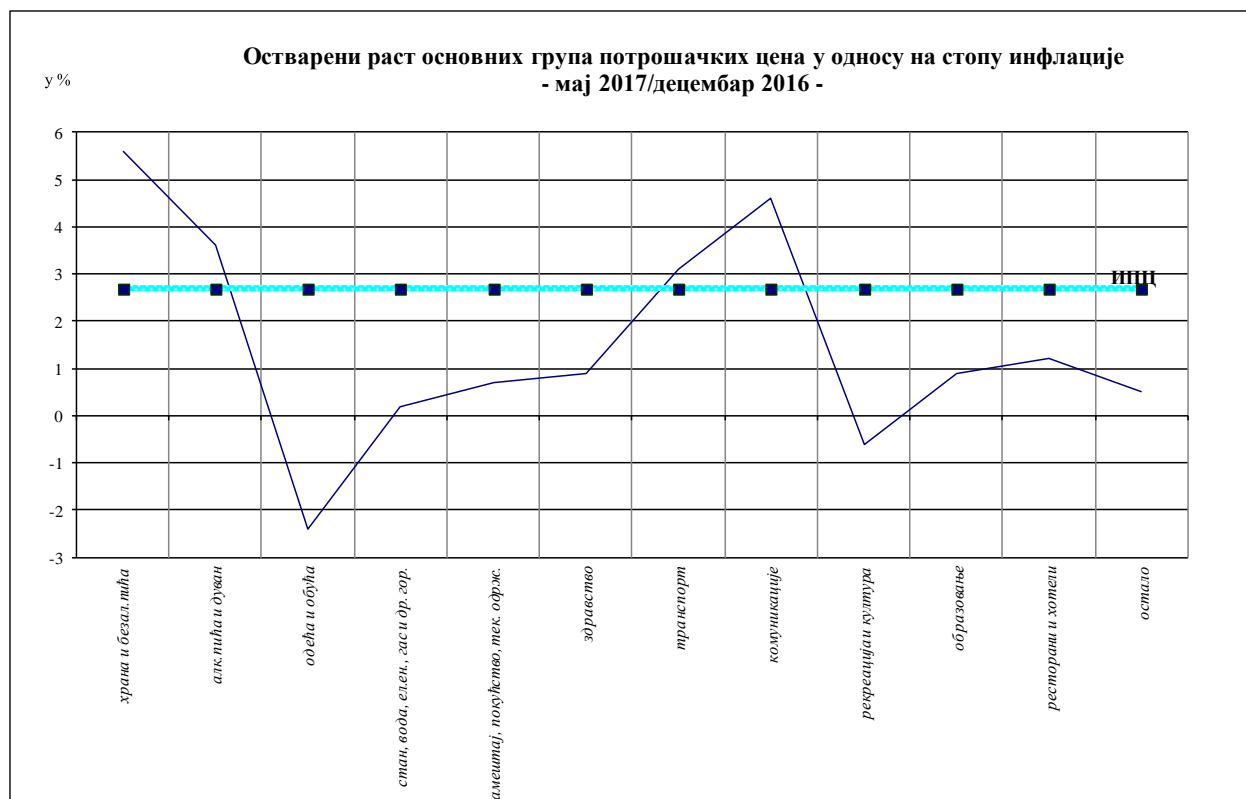
4. У оквиру контролисаних, односно регулисаних цена, кориговане су цене следећих производа и услуга из надлежности Владе, односно јединица локалне самоуправе:

4.1. Почетком маја Влада је дала сагласност на **Одлуку о допуни Одлуке о цени продаје „Службеног гласника РС“, висини претплате на „Службени гласник РС“ и висини накнаде за приступ Правно-информационом систему Републике Србије, у 2017. години** („Сл. гласник РС“, бр. 42/17), коју је донео Надзорни одбор ЈП „Службени гласник РС“, а којом је, у односу на постојећу одлуку („Сл. гласник РС“, бр. 86/16), омогућен приступ без накнаде у трајању од месец дана Правно-информационом систему Републике Србије за 2017. годину у целини (изузев бази која садржи прописе РС на енглеском језику), сваком лицу које је заинтересовано да постане претплатник.

4.2. Влада је средином маја донела **Одлуку о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт** („Сл. гласник РС“, бр. 46/17). Доношењем ове одлуке створили су се услови да се на тржиште Републике Србије пусти у промет 50 нових лекова за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт, а који су добили дозволу за стављање у промет од Агенције за лекове и медицинска средства, чиме се повећава конкуренција, укупна понуда и снабдевеност тржишта лековима. Извршене су измене података из дозволе за лек, у складу са варијацијама које је прихватила Агенција, и цена за 20 лекова. Допуна се односи на нове лекове за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт који су добили дозволу за стављање у промет и за које је по први пут утврђена цена. Такође, извршено је брисање 39 лекова из Списка цена лекова. Извршена повећања и снижења цена лекова, као и цене нових лекова неће утицати на инфлацију, јер статистика не снима њихове цене у оквиру индекса потрошачких цена.

4.3. ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

5. **Укупан текући раст** потрошачких цена у мају 2017. у односу на децембар 2016. године **износи 2,7%**, при чему су цене роба забележиле раст од 3,3%, док су цене услуга повећане за 0,9%.

Посматрано по основним групама, највећи утицај на инфлацију, у овом периоду, имале су цене хране и безалкохолних пића које су оствариле раст од 5,6%, који је за око два пута већи од просечног и на који се односи око две трећине опште стопе.

Напросечно су повећане и цене комуникација (4,6%), алкохолних пића и дувана (3,6%) и транспорта (3,1%), које су са око трећином утицале на општи раст потрошачких цена.

Исподпросечан раст је евидентиран у групи ресторана и хотела (1,2%), здравства (0,9%), образовања (0,9%), намештаја, покућства и текућег одржавања (0,7%), ресторана и хотела (0,8%), остале робе и услуга (0,5%) и стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,2%).

Снижење цена је забележено код одеће и обуће (-2,4%) и рекреације и културе (-0,6%), што је, углавном, деловало на неутралисање исподпросечног повећања цена на општу стопу.

6. Фискалном стратегијом Владе Републике Србије за 2017. годину са пројекцијама за 2018. и 2019. годину, пројектована инфлација за 2017. годину износи 2,8%, а циљана, утврђена **Меморандумом Народне банке Србије о циљним стопана инфлације до 2018. године,** 3% са дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п. Процењени просечан месечни раст на основу пројектоване годишње инфлације, односно циљане би био око 0,2%, односно у распону од 0,1% до 0,4%.

Имајући у виду да је у мају инфлација износила 2,7%, то предпоставља годишњи раст од око 6,6%, под претпоставком да се у свим наредним месецима задржи исти просечан месечни интензитет раста. Међутим, процена је да остварени раст цена није последица притисака који имају трајнији карактер, већ лоших климатских услова почетком године, тако да се очекује да у наредном периоду инфлација има тренд стабилног кретања, односно у границама циљане инфлације.

У мају ове године просечан **курс динара** је у односу на децембар претходне године смањен за 0,3%, односно за 0,37 динара и износи 123,05 динара за 1 евро. Наиме, у јануару и фебруару је забележен раст од 0,3% и 0,1%, у марту непромењени ниво, а у априлу и мају пад од 0,2% и 0,5%.

У априлу ове године **просечна нето зарада**² је износила 49.635 динара и у односу на период јануар-април ове у односу на исти период претходне године номинално је повећана за 3,2%, а реално смањена за 0,1%, док је просечна пензија, у периоду јануар-март, реално опала за 1,5%³. При истом упоређењу, **промет у трговини на мало** у периоду јануар-април ове године у односу на јануар-април претходне године бележио је раст у текућим ценама од 7,6%, а у сталним од 2,4%⁴. Највеће повећање промета, исказано у сталним ценама, је евидентирано код непрехрамбених производа, осим моторних возила (5,1%), а затим код хране, пића и дувана (2,4%), док је код моторних горива остварен пад (-1,4%).

На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, **регулисане цене** су у мају у односу на претходни месец 2017. године остале на непромењеном нивоу.

Имајући претходно у виду, може се констатовати да је општи индекс потрошачких цена опредељен снижењем цена непрерађене хране (3,8%) и енергије (0,4%), с обзиром да

² Саопштење РЗС бр. 131 од 25.05.2017. године

³ Податак Министарства финансија, Табела – основни индикатори макроекономских кретања, 01.06.2017.г.

⁴ Саопштење РЗС бр. 107 од 28.04.2017. године.

су цене робе широке потрошње, прерађене хране и услуга повећане за по 0,1%⁵, што се одразило на раст **базне инфлације** (без енергије, хране, алкохола и цигарета) од 0,1%⁵.

6. Међугодишњи раст инфлације у мају ове у односу на мај претходне године износио је 3,5%, што је за 0,5 п.п мање него у претходном месецу. При том, цене роба су имале већи интензитет раста у односу на услуге (3,7% према 2,8%). У истом периоду **базна инфлација** је повећана за 2,2%.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код рекреације и културе (7,8%), а натпросечно су повећане и цене алкохолних пића и дувана (6,5%), транспорта (6,2%) и комуникација (5,3%).

Испод просека су повећане цене хране и безалкохолних пића (3%), ресторана и хотела (2,2%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (2,1%), намештаја, покућства и текућег одржавања (2%), здравства (1,7%), образовања (1,7%), док је најмањи интензитет евидентиран код остале робе и услуга (0,9%).

Снижење цена је забележено једино код одеће и обуће (-1,5%).

⁵ Податак НБС.

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО МАЈА 2017. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5
јун	0,5	2,1	1,9
јул	-0,9	1,1	1,0
август	0,9	2,1	2,1
септембар	0,0	2,0	1,4
октобар	-0,2	1,8	1,4
новембар	-0,1	1,7	1,3
децембар	-0,2	1,5	1,5

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2016. година</i>			
јануар	0,6	0,6	2,4
фебруар	-0,1	0,5	1,5
март	-0,1	0,4	0,6
април	0,4	0,8	0,4
мај	0,1	0,8	0,7
јун	0,1	0,9	0,3
јул	-0,1	0,8	1,2
август	0,9	1,7	1,2
септембар	-0,6	1,1	0,6
октобар	0,7	1,8	1,5
новембар	-0,1	1,7	1,5
децембар	-0,1	1,6	1,6
<i>2017. година</i>			
јануар	1,4	1,4	2,4
фебруар	0,7	2,2	3,2
март	0,2	2,4	3,6
април	0,8	3,2	4,0
мај	-0,5	2,7	3,5

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено кретање цена 05.2017. 04.2017.	Структура оствареног кретања цена	Остварено кретање цена 05.2017. 12.2016.	Структура оствареног кретања цена
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	-0,5	-100,0	2,7	100,0
Храна и безалкохолна пића	-1,4	-99,7	5,6	65,2
Алкохолна пића и дуван ¹⁾	0,0	0,5	3,6	9,8
Одећа и обућа	0,2	1,9	-2,4	-4,0
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	-0,2	-7,0	0,2	1,2
Намештај, покућство, текуће одржавање	-0,1	-1,4	0,7	1,2
Здравство ¹⁾	0,3	3,3	0,9	1,7
Транспорт	-0,2	-7,2	3,1	14,9
Комуникације	0,1	0,8	4,6	8,5
Рекреација и култура	0,2	2,1	-0,6	-1,2
Образовање	0,3	1,2	0,9	0,6
Ресторани и хотели	0,4	2,4	1,2	1,2
Остала роба и услуге	0,3	3,1	0,5	0,9

¹⁾ Структура месечног раста је изведена на бази дејства учешћа на општи индекс потрошачких цена у текућем месецу (5.2017./4.2017.).

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 23.06.2017. године